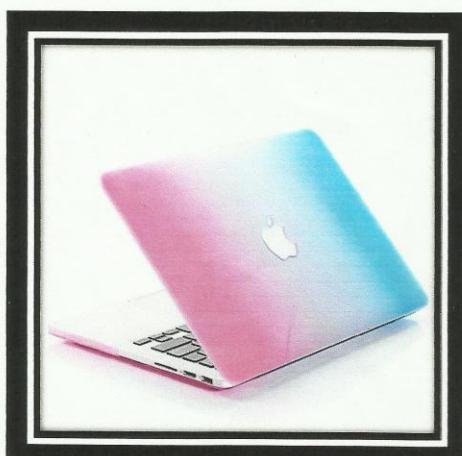

**«Από τα πήλινα παιχνίδια της Αρχαιότητας
στα σύγχρονα ηλεκτρονικά παιχνίδια»**

ΌΝΟΜΑ: Αντωνία Χατζηγιάννη

ΤΜΗΜΑ: Α3

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 3/1/2017

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΗΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ:

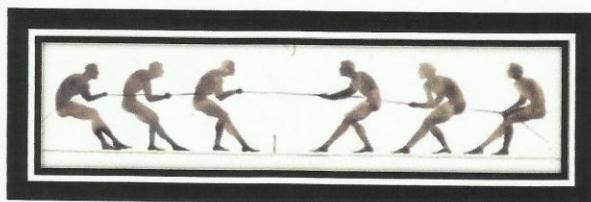
A. Το παιχνίδι στην Αρχαιότητα:

Η ελληνική αρχαιότητα συνέδεσε την παιδική ηλικία με το παιχνίδι. Οι αρχαίοι Έλληνες λάτρευαν το παιχνίδι και αυτό φαίνεται από τα πολυάριθμα εκθέματα που διασώθηκαν και που σχετίζονται με χαρακτηριστικά στιγμιότυπα της καθημερινής ζωής. Σε μερικές περιπτώσεις τα ονόματα των παιχνιδιών είναι όμοια με τα αντίστοιχα σημερινά. Σίγουρα πολλά από αυτά έχουν μεταδοθεί από γενιά σε γενιά. Τα παιχνίδια φτιάχνονταν από τα ίδια τα παιδιά με ύφασμα, ξύλο, καρπούς και πηλό, ενώ άλλα τα κατασκεύαζαν οι γονείς ή τα αγόραζαν από τους κοροπλάθους, οι οποίοι τα διέθεταν από τους πάγκους τους σε κεντρικές πλατείες κατά τη διάρκεια μιας γιορτής. Το πρώτο δώρο-παιχνίδι για τα νεογέννητα ήταν η πλαταγή, η κουδουνίστρα, στην οποία εκτός από τη χρήση της σαν παιχνίδι μια και απασχολούσε τα μωρά, απέδιδαν και μαγικές ιδιότητες, γιατί πίστευαν ότι ο ήχος της απομάκρυνε το κακό. Από τα πιο αγαπημένα παιχνίδια των αγοριών ήταν οι αστράγαλοι, τα κότσια που τα έπαιρναν μαζί τους όπου κι αν πήγαιναν μέσα σε ένα σακουλάκι, ο τροχός, το τσέρκι, το άλογο-καλάμι το οποίο καβαλούσαν κι έτρεχαν στο δρόμο ανταγωνιζόμενοι πολλές φορές το ένα παιδί με το άλλο, αλλά και το παιχνίδι με τη σημερινή ονομασία γιο-γιό που ανήκε στα δημοφιλή αθύρματα, μικρά παιχνίδια-αντικείμενα δηλαδή της αρχαιότητας. Για τα κορίτσια, η πιο αγαπημένη ενασχόληση ήταν το παιχνίδι με την πλαγγόνα ή κόρη, πήλινη κούκλα, την οποία έντυναν με ρούχα. Αγόρια και κορίτσια κρατούσαν τα παιχνίδια τους μέχρι την ενηλικίωσή τους. Ύστερα τα προσέφεραν με τελετή στους θεούς. Τα αγόρια στον Ερμή, τα κορίτσια, μια μέρα πριν το γάμο τους στην Άρτεμη, την Ήρα και την Αφροδίτη, με προσφιλέστερο όλων την κούκλα τους που συμβόλιζε την αγνότητα που αποχωρίζονταν και την γονιμότητα που θα αποκτούσαν. Παρακάτω, αναφέρονται κάποια παιχνίδια όπου έπαιζαν τα παιδιά στην αρχαία Ελλάδα:

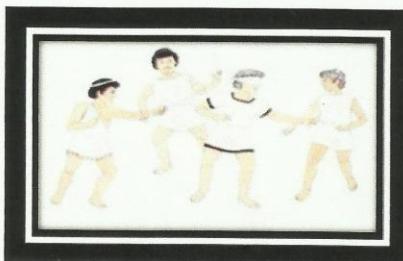
Άθυρμα: Αγαπημένο παιχνίδι των μεγαλύτερων σε ηλικία αγοριών ήταν «το άθυρμα», ένα πήλινο αλογάκι πάνω σε ρόδες, που το έσερναν σε όλο το σπίτι.

Αφεκίνδα: Οι παίκτες καρφώνουν στο χώμα ένα δοκάρι που στο μέσο του έχει μια τρύπα από όπου περνούν ένα σκοινί. Στις δύο άκρες του, δένεται από ένας παίκτης, έτσι ώστε ο ένας να μην κοιτά τον άλλο, και προσπαθούν τραβώντας με δύναμη, να φέρουν ο ένας τον άλλον κοντά στη δοκάρι. Το παιχνίδι αυτό παίζεται και με ισάριθμους σε κάθε πλευρά παίκτες.

Κολλαβίζειν: Ένας παίκτης στέκεται όρθιος και με το χέρι του σκεπάζει τα μάτια του. Ένας άλλος τον χτυπά και συγχρόνως τον ρωτά με ποιο χέρι τον χτύπησε.

Πεντέλιθοι: (πεντόβολα) Τα πεντέλιθα είναι ένα αρχαίο παιχνίδι. Παίζεται όμως ακόμα και σήμερα. Στο παιχνίδι αυτό μπορούσαν να παίξουν όσα παιδιά ήθελαν. Το κάθε παιδί είχε συγκεντρωμένα πέντε βοτσαλάκια κοντά στα πόδια του. Ο κάθε παίκτης πετούσε ένα βοτσαλάκι ψηλά και έπρεπε να το ξαναπιάσει, αφού πρώτα είχε πάρει από κάτω ένα ακόμα βοτσαλάκι.

B. Το παιχνίδι στην Βυζαντινή εποχή:

Στα χρόνια του Βυζαντίου το παιχνίδι δεν είχε την θέση που είχε στην αρχαιότητα. Από συνήθεια, και για λόγους ψυχαγωγικούς και παραδοσιακούς, ασκούνταν και έπαιζαν παιδικά και πνευματικά παιχνίδια. Στην πρώτη Βυζαντινή εποχή η αγωγή είχε σκοπό να διαπλάσει καλούς πολίτες με ήθος. Τα σχολεία είχαν ηθικοθρησκευτική τοποθέτηση. Τα παιδιά έπαιζαν μόνο στις διακοπές. Αργότερα, όταν ενισχύθηκε η παρουσία του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού, με τους Τρεις Ιεράρχες αναγνωρίστηκε ξανά η ανάγκη της παιδικής ψυχής για κίνηση και δόθηκε προτεραιότητα στο παιχνίδι σαν κύρια απασχόληση των μικρών παιδιών. Οι Τρεις Ιεράρχες πίστευαν πως το παιχνίδι αποτελεί μέσο ανίχνευσης των κλίσεων και διαθέσεων του παιδιού και ότι αναπτύσσει την ψυχική δύναμη και πρωτοβουλία του. Τα νήπια και τα μικρά παιδιά έπαιζαν με πολλά παιχνίδια και έτσι η βιοτεχνία σε αυτόν τον κλάδο γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη στο Βυζάντιο. Τα παιχνίδια που τα διασκέδαζαν ήταν το σείστρο και ο καλαθίσκος που ήταν γεμάτος με παιχνίδια. Τα περισσότερα παιχνίδια ήταν μιμητικά, δρομικά, αλματικά, ριππικά, παλαιστικά. Τους άρεσε να μιμούνται τους βασιλιάδες, τους πρίγκιπες, τους υπηρέτες κ.α. Τέτοια παιχνίδια ήταν η βασιλήνδα, το βιτσάλιν (αλογάκι) και ο εποστρακισμός. Υπήρχαν επίσης παιχνίδια με μπάλες (σφαίρες) που τις έφτιαχναν από πανιά καθώς και παιχνίδια μελωδικά που είχαν σχέση με δραστηριότητες όπως ο θερισμός και το όργωμα. Τα λίγα μεγαλύτερα αγόρια είχαν τη σφυρίχτρα, πήλινα οχήματα και αρματηλάτες, τη δερμάτινη σφαίρα, τους αστραγάλους, τον τροχό ή κρίκο και τα πεντόβολα. Τα κορίτσια έπαιζαν με τις πλαγγόνες. Αγαπημένο τους επίσης παιχνίδι ήταν η μίμηση σημαντικών γεγονότων όπως ο γάμος και η βάπτιση.

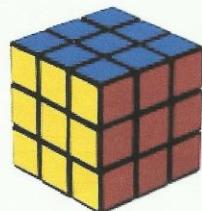

Γ. Το παιχνίδι στην Ευρώπη τον 19^ο και 20^ο αιώνα:

Στους νεώτερους χρόνους τα παιγνίδια έπαιξαν σπουδαίο ρόλο για τα παιδιά του λαού μας. Τα χρόνια της Κατοχής (1940 –44) ήταν πολύ δύσκολα για όλους. Οι ελλείψεις σε ρούχα και τρόφιμα, η εξαθλίωση και η φτώχια κυριαρχούσαν σ' όλη τη χώρα. Τα παιδιά ήταν αδύνατα, καχεκτικά, ρακένδυτα, και ψειριασμένα, και ζούσαν με το φόβο του θανάτου. Κατάφεραν να επιβιώσουν χάρη στη λιγοστή τροφή, που τους εξασφάλιζαν όπως μπορούσαν οι γονείς τους, και με το παιχνίδι. Το παιχνίδι τα έκανε να ζουν και να νιώθουν, για όσο διαρκούσε αυτό, ελεύθερα και ανέμελα από τα προβλήματα, τα γέμιζε με θάρρος, αυτοπεποίθηση, και χαρά. Από την άλλη, μέσα από την κίνηση διασφάλιζαν, όσο αυτό ήταν δυνατό, την καλή τους υγεία και την ομαλή ανάπτυξη του σώματος τους. Πάντως το θέμα των παιχνιδιών τους ήταν ο πόλεμος. Αργότερα, μεταπολεμικά, οι συνθήκες διαβίωσης ήταν πολύ δύσκολες και τα παιδιά από πολύ μικρά αναγκάζονταν να εργαστούν, για να συνεισφέρουν στην οικογένεια. Όμως παρ' όλες τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν κατάφεραν συχνά, με την πρώτη ευκαιρία, να ξεκόψουν από τη δουλεία και να παίζουν με τους συνομήλικους τους, στο δρόμο. Έτσι, έστω και για λίγο, ζούσαν και εκφράζονταν σαν παιδιά. Με το παιχνίδι ξεχνούσαν για λίγο τα προβλήματα και τις δυσκολίες, χαλάρωναν, διασκέδαζαν και έτσι κατάφεραν να μην χάσουν το κουράγιο τους και την αισιοδοξία τους για την ζωή και ένα καλύτερο αύριο.

Τα παιχνίδια του 20^{ου} αιώνα είναι ίδια με τα σημερινά απλά παιχνίδια. Παρακάτω θα δούμε μερικά από αυτά:

Κύβος του Ρούμπικ: Ο τρισδιάστατος κύβος-χρωματικός γρίφος έχει απασχολήσει κάθε άνθρωπο σε κάποια σπιγμή της ζωής του. Ένας Ούγγρος εφευρέτης τον δημιούργησε την δεκαετία του '70 και έκτοτε έχει γίνει σύμβολο των «ξύπνιων» μυαλών και γίνονται ακόμη και σήμερα μέχρι και πρωταθλήματα επίλυσης του κύβου του Ρούμπικ.

Playmobil: Άρχισαν να πουλιούνται παγκοσμίως το 1975. Είναι συνήθως ρεαλιστικά, και παρουσιάζουν ακριβείς αναπαραστάσεις όπλων, πανοπλιών, κουστουμιών, και εργαλεία από μια άλλη χρονική περίοδο. Ιδιαίτερα αξιοσημείωτη είναι η σειρά Playmobil που έχουν θέμα την ζωή στην πόλη, η οποία περιλαμβάνει αυτοκίνητα, γερανούς, τραίνα, πλοία κ.λπ.

Δ. Το παιχνίδι στην σύγχρονη εποχή:

Στη σύγχρονη εποχή, λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας, τα παιχνίδια των παιδιών έχουν αλλάξει σε πιο νέες και περίπλοκες μορφές. Παρακάτω αναφέρονται κάποια από αυτά:

Παιχνίδια αγοριών:

Καλαθοσφαίριση: Άθλημα που παίζεται από δύο ομάδες των πέντε σε ένα ορθογώνιο γήπεδο. Ο στόχος είναι να σκοράρει μια μπάλα μέσα από ένα στεφάνι με διάμετρο 46 εκ. και ύψος 3μ. τοποθετημένο σε ένα ταμπλό.

Ποδόσφαιρο: Το ποδόσφαιρο είναι ένα ομαδικό άθλημα που παίζεται ανάμεσα σε δύο ομάδες των έντεκα παικτών με μία σφαιρική μπάλα. Ο ποδοσφαιρικός αγώνας θεωρείται σε ένα ορθογώνιο γήπεδο με φυσικό ή τεχνητό χλοοτάπητα πράσινου χρώματος και ένα «τέρμα» στο μέσο κάθε μιας από τις στενές πλευρές. Σκοπός κάθε ομάδας είναι να οδηγήσει τη μπάλα στο αντίπαλο τέρμα, δηλαδή «να βάλει γκολ».

Ηλεκτρονικά παιχνίδια: Με τον όρο ηλεκτρονικό παιχνίδι αναφερόμαστε σε οποιοδήποτε παιχνίδι παίζεται με τη χρήση κάποιας ηλεκτρονικής συσκευής. Αυτή η συσκευή μπορεί να είναι ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής, μια κονσόλα παιχνιδιών, ένα κινητό τηλέφωνο κ.α. Όλα τα ηλεκτρονικά παιχνίδια έχουν μια μορφή εισόδου δεδομένων από τον χρήστη και μια μορφή εξόδου που ικανοποιεί τις αισθήσεις του παίχτη.

Παιχνίδια κοριτσιών:

Κούκλες-Λούτρινα: Είναι τα αγαπημένα παιχνίδια των μικρών κοριτσιών. Βγαίνουν σε διάφορα μεγέθη, χρώματα και παριστάνουν ζώα και ανθρώπους.

Παιχνίδια καλλωπισμού και ζωγραφικής: (είτε ψηφιακά είτε στην πραγματική ζωή) Στα κορίτσια αρέσει να ντύνουν και να βάφουν τις κούκλες τους τόσο πραγματικά όσο ψηφιακά σε διάφορα παιχνίδια στο διαδίκτυο ή σε διάφορες εφαρμογές στις ηλεκτρονικές τους συσκευές. Επίσης, τους αρέσει και να ζωγραφίζουν σε λευκές κόλλες χαρτί αλλά και σε διάφορες εφαρμογές στις ηλεκτρονικές τους συσκευές.

